

Ese de done ori in septemana: Joi-a si Domineca; era candu va pretinde importantia materieloru, va esi de trei seu de patru ori in septemana.

Pretulu de prenumeratiune

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
diuimate de anu	4 " " "
patrariu	2 " " "
pentru Romania si strainatate:	
pe anu intregu	12 fl. v. a.
diuimate de anu	6 " " "

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti da corespundinti ai nostri, si de adreptu la Redactiune Alte-Postgasse Nr. 1, unde sunt a se adresa si corespondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea seu speditura; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuale si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. de linia; repetiri se facu cu pretiu scadiutu. Pretiu timbrului cate 30 cr. pent. una data, se antecipa.

Pesta, in 20 Noemvre n.

Asie se vede, ca campionii sassiloru din Transilvania intr'adeveru au paresitu lupt'a contra partidei magiare de la putere si — pentru mic'a concessiune si favore la alegerile municipali si pentru cate-va vorbe frumose, sunt plecati a se insoci acelei partite; ce 'n fapta atata va se dica, ca — au capitulatu.

Lupt'a diupaniloru sassi nici pona aci n'a ajunsu multu, si ea s'a marginitu intru a scrie pre buni bani, in unele foi, ca ei nu sunt multiamiti, ca magiarismulu li ataca privilegiile, si-apoi a alarmat pre cele lalte nationalitati, ca se li scota cartofii din spudia. Acum se vede, c'o se incete si atat'a, ba ca densii vor se faca pre denunciati celoralte natii.

Intemplarea merita s'o observamu si conosecemu bine, pentru ca se-i aflamu temeulu si firea. In nrulu de alalta-ieri alu foi nostre inferaramu pre corespundintele din Pest'a a foi „N. Fr. Presse,” pentru motivulu si maniera, cu carise marturisesce convertitu; asta data avemu se citamu pre vechi'a „Presse,” carea intr' unu articulu de frunte totu cu asemenea ridicule si miserabili arguminte vre se capacitate pre publiculu seu, ca acum; de candu b. *Wenkheim* a facutu locu dlui *Rajner* in despartimentulu pentru interne, acum tote gravaminile au incetatu. „Repasirea lui *Wenkheim* marchedia o epoca, candu are se ncete pentru totu de un'a si pretotindenea politica d'a intemeia libertatea pre nimicirea de nationalitati intregu.”

Si — cum diseramu, tota aceta minunata intorsetura vre se se motivedie cu cuvintele ministrului *Rajner* contra deputatiunea sassiloru vechi, cuvinte pre cari le citaramu in nrulu precedentu. Dar caus'a cea adeverata trebuie se fia alt'a, multu mai afunda si mai momentosa, si — dora nu smintimu, daca damu cu socotela ca — sassii si cu unguriu tienu a ave causa d'a se teme de Romani; apoi intipuitulu periclu comunu i-a inpecatu si impreunatu. D'alta parte si aceea ni se spune, ca dlui ministru *Rajner* facia de barbati de frunte ai nationalitatiloru i place a se gera de amicu alu lor si — ne-amicu alu utopieloru magiare; inse noi — ori catu de demoralisati se-i tienu pre sassi, dar de omeni prosti, pre cari atatu de usioru se-i poti imbetu cu apa, nici de cum nu-i potemu considera. D'altmintrelea nu vom perde din vedere nici pre domni sassi, nici faptele seu mofturile dlui ministru ungurescu *Rajner Pal*.

Amintiramu mai de unadi, ca — dupa tote semnele, partit'a regimului actualu incepe a se destrama; indegetaramu si caus'a. „*P. Naplo*” de ieri vine acum a nega cu mare energia ori-ce crise in partit'a sa; dar totu acestu organu alu partitei, totu in acelu articlu mai la vale se plange cu amar, ca — prin sectiuni tote proieptele de legi ale regimului se modifica in principie, in nescu, in ordine si in spresioni seu termini. Intrebamu deci: ce alt'a va se dica aceta, de catu destramare?!

„*P. Naplo*” este unu organu dintre tote colu mai atasiatu guvernului si partitei lui; este unu organu, carele mistifica adeverulu si dreptatea si libertatea si constitutiunismulu, in catu te prindu fiori candu-lu cetesci; si cu tote elu vine a intrebatastadi — firesce pre guvernul si pre partit'a sa, caci aceta sunt factorii dispunatori in tierra: „Cate din cele pro-

mise in cuventulu de tronul s'au implinitu? — *Candis* vom dovedi prin reforme liberale, ca avem capacitate si pricepere pentru temele secului. Dice, ca — trebuie se delaturamu tote, cate ne 'mpedeca a ajunge scopurile civilizatiunei, prin cari se devenim demni a rangia intre natiunile, a caror' esistintia este de interesu pentru lume!”

Va se dica, vine a ni spune acum'a si insusi organulu principale alu Ministeriului ungurescu si alu partitei domnitorie, ca — nu propasimu, ca nu damu dovedi de priceperea temeloru secului si ca avem se delaturamu multe pedece ale civilizatiunei.

Totu aceta am pretinsu pururea si noi si ni s'a disu ca suntemu agitatori si rei patrioti: ce se dicemu noi acum'a celoru dela „*P. Naplo*”? Eca ce: *Prim'a si principala pedeca la scopurile civilizatiunei — este sistem'a de statu de astadi, este dualismulu, este egemonia magiara si apesarea nationalitatiloru.* Deci — „delenda est Carthago;” stergeti aceta mare, aceta nesuferibile pedeca, carea este — dupa cea mai intima, mai sincera convictiune a nostra unu blastemu pentru patria si pentru tronul; stergeti-o, ca se mai vedem dela voi si fapte si se ve credemu si se ve iubimu, si se nu ve aflamu si dechiaramu pururea *farisei, cianlatani, farafaroni!* —

Cas'a reprezentantiloru a dietei ungurescu de marti'a trecuta nu tienu siedintia publica pona astadi, fiindu ca avu multu de lucru prin sectiuni; er cas'a Magnatiloru se tereiesce mereu in urm'a acelei'a.

Mercuri'a trecuta, in 17 a c. a espiratu terminulu ce s'a datu rescolatiloru din *Cattaru*, anume „*Crivosieniloru*,” pentru depunerea armeloru de buna voia, si fiindu ca a espiratu fora rezultatu, operatiunile militari indata in aceta dia se ncepura cu tota energia si puterea, de patru parti, prin patru corpuri de armata. — Cei-ce conosecu acele parti si pre acelu poporu, afirma, ca rescolatii totu batendu-se se vor retrage, si vor — disparé; dar in data ce ostirea se va retrage, ei er vor saru la arme. — Domniloru pamentesci, impliniti dreptele cereri ale poporului si-lu pacificati astfelu, inlocu d'a-lu faco fere selbatece!

Deschiderea canalului de *Suez* si celebra pomp'a si solenitatea oficiale, si domni cei mai, ce asistera, parte mare sunt pre cale catra casa.

Monarchulu nostru, *Franciscu Iosifu*, a cercetatu *Ierusalimulu, Iordanulu* si *Marea-morta*. Candu ni aduse telegrafulu aceta scire, unu amicu fece observatiunea, ca — pentru a vedé *Marea-morta* nu era de lipse se se ustenesca Imperatul nostru atatu de departe; *Transilvania* este multu mai aproape, in carea nu-mai chitulu de *Apor* misca de curendu unu picutiu ap'a! —

Din strainatate avemu pre pucinu de amintitu la acestu locu. Camer'a Italiei se deschise. Cuventulu de tronul este scurtu si se ocupa mai totu de cestiuni interne; senguru numai facia de conciliulu din Roma regele se servi de ceva spresioni mai marcante, prin cari feco a se pricepe, ca nu va concede ca conclusele acelu'a se turbure desvoltatea constitutiunale. — Ieri cumer'a feco unu afrontu ministeriului *Menabrea*, carele pote se aiba consecintie. Si-alesse adeca presiedinte pre candidatul opositiunei *Lanza*, macar ca ministeriulu dechiarasse,

ca este decisu a face din asta alegere cestiune de cabinetu.

In Spania totu-mereu se facu pregatiri pentru alegerea de rege; intr' aceea cestiunea candidaturi ducelui de *Genova* se dice ca se va supune votulu camerei din *Florentia*. —

In Parisu misicari, electorali totu nu s'au fipsatu si asediatu. Noi intr'unu numeru precedente pusessemu d'a alegeri, din schimbarea datulu calendarulu nou cu celu vechi, pre 10 Noemvre nou, pre candu ea are se se faca poimane in 10 22 Noemvre. Intr' aceea unii corifei republicani, anume *Ledru-Rollin, Barbés* si *Felix Pyat* si-retrasera conditatura, pentru caus'a ne'ntielegerei in privint'a depunerei de juramentu, ce cere constitutiunea imperiale dela deputati. Astfelu astadi dintre revolutiunari susta numai inca candidatura lui *Rochefort*, dar si aceta amerintiata de a lui *Arago*.

Scirile electrice mai noue ni vestescu o crise ministeriale in Parisu, anume ni spunu de intentiuni d'a suscepe pre *Ollivier* in Ministeriu. Dar de crisi ministeriale este vrb'a pretotiadeni, poporale in sa nu se pre ascepta la mai bine, nu pentru omeni, catu pentru sisteme si tendintie.

Umbrei lui fa-iertatu Popa.

Avemu o detorintia de pietate; se revindicamu unu mare mortu, unu credintiosu amicu si sociu de lupta, — onore, unu merit, ce i compete. Suntemu zelosi, scrupulosi pentru onorea, reputatiunea omeniloru nostri in vietia: indoitu scumpe si sante ni sunt detorintiele catra cei defuncti ai nostri. Asié pretinde morala' causei, tendintieloru nostre nationali. —

Este sciutu, seu — daca care-va dintre stimabiliu cetitori ai Albinei n' ar sei-o; eca i-o spunemu aci, ca in Ministeriulu ung. de interne acum de curendu s'a convocat si constituitu sub presiedinti'a Ministeriului *Rajner* o ancheta, adeca o comisiune de barbati esperti seu de specialitate, cum se dice si ar fi se fia, pentru scopulu d'a da opiniune si a conclura la unu proieptu de lege pentru regularea autonomiei municipieloru si comunitatiloru preste totu.

Aceta comisiune in d'a de 11 a l. c. tienduru prim'a sa siedintia, se apuca mai antaiu de tote de cestiunea *regularei comuneloru rurali*, adeca a sateloru si orasieloru fora magistrature sistemisate. Dlu Ministru de interne puse 'ntrebaru: ca dora ar fi de folosu a apretia intru aceta privintia unele sisteme si organizatiuni, custatorie in fapta in unele comitate si anume in comitatulu *Aradului*?

Membrii comisiunei consentiu si dlu *Nagy S.* vicecomitele primariu alu comitatulu *Aradu*, se senti provocatu a aplica, deslucindu si laudandu, organismulu ce este in vietia, in Comitatulu *Aradului*, intrudusu prin reprezentanti'a sa, si care organismu. — fora tota indoela este celu mai bunu si corespunditoriu dintre tote cate mai sunt pre aiurea in usu.

Aci ni permitemu observatiunea, ca sistem'a aceta laudata chiar de catra domni stepanitori — este opulu fericitulu *Popa*. Densulu inca ca jude primariu de ceru, pre la a. 1856 a conceputu, si cu consensulu mai mariloru sei a si intrudusu aceta sistem'a in comunele din cerculu seu; mai tardiu asemenea organizatiune se fece si prin cele lalte cercuri; si fia-iertatu amicu nostru mai vertosu

pentru aceta opu alu seu a primitu decoratiunea *Crucei de merite cu corbna*.

Ajungendu mai tardiu, anume in 1860 si 1861 magiarii la putere in tierra si in comitatu, curendu se apucara si scosera din vietia aceta buna organizatiune, cu cuventu ca este creatiune a sistemului lui *Bach*, ce ea, firesce nu era. La anulu 1865 *Popa* deveni *supremu comite* in comitatulu *Aradului* si — atatu din propriulu impulsu, catu si la rogarea espressa din partea mai multor comune, er intruduse sistem'a sa, o sistema d'unu felu de administratiune propria a fia-carei comite, cu unu comitetu, cu primariu si notariu prin membrii sei alesi.

Dar nu tienu multu nice aceta a doua intruducere. Sistem'a se schimbata veni *Sadowa*, caderea Austriei si dualismulu cu ministeriulu ungurescu; *Popa* si-dede demisiunea, si magiarismulu se instala in comitatu cu o putere, ca pentru eternitate. Si er derimara domni unguri organismulu intrudusu de *Popa* prin comune. *Popa* curendu scapa d'asta vietia plina de lupte si necasuri si incoronata de — nemultiamire; dar opulu lui nu pericurendu comunele incesi, cari avusera ocaziune a-lu gusta, lu reclamara din tote partile. De cererile Romaniloru nu li pasa, ce e dreptu, domniloru despunetori in comitatu, dar se redica comun'a *Pecic'a unghuresca* si pretinse cu voce inalta re'introducerea organismulu comunale de mai nainte, si — domniloru unguri nu li remase pentru a-si salva nimbulu de intiepti si liberali, ci emissera o comisiune, carea se esaminedia caus'a si se proceda conformu trebuintiei. In consecinti'a lucrariloru acestei comisiuni se intruduse pentru a trei'a bra'erasi sistem'a comunale dupa principiile lui *Popa*.

Si acum? — Vice-comitele comitatulu *Aradu* lauda aceta sistem'a, si ancheta o reconosece de cea mai buna; — dar meritulu si onorea se atribue reprezentantiei, firesce reprezentantiei ungurescu a comitatulu.

Meritulu si onorea inse sunt si remanu a fericitulu *Georgiu Popa de Teiusu!*

Revindicandu astfelu acestu meritulu si tota onorea ce se cuvine dupa elu — umbrei marelui nostru barbatu: se urzamu aci mai departe activitatea anchetei din Ministeriulu ung. de interne.

Resultatulu primei siedintie seu conferintie a fostu, ca Ministeriulu a supusu apretiarei comisiunei cinci grupe de intrebari; cu a caroru deslegare se se ocupa in speciale. Obieptulu neatinge multu mai multu si mai aproape, de catu se nu merite ca se-lu petrecemu cu cea mai viua atentiune in tote fasele sale; si asié pentru asta data incheiamu, facendu ca se urmedie publicarea acelor cinci grupe de intrebari, cari si ele in sine sunt de ajunsu d'a ni destepta tota atentiunea si a ni justifica interesarea.

BABESIU.

Cele cinci grupe de cestiuni, propuse anchetei ad hoc prin dlu ministru ungurescu de interne.

I. *Comun'a*. 1. Ce e comun'a. 2. Ce felu de dispositiuni se contiena ordinea comunala referitioru la teritoriulu comunel. 3. Impreunarea mai multoru comune la oalta se fia permisiva seu imperativa. 4. Cum se se regule relatiunile sateloru seu locuriloru impreunate, fatia de comuna. 5. Cari se se intielega sub numirea de membri comunali; locuitori comunali, si straini. 6. Otariile in privint'a incolatulu de statu si

aparteninței de comuna — se se face aci séu într'o alta lege. 7. Partea cartilor matriculare se se incredinteză antistilor comunali.

II. Representanții a si antisti'a comunala.

1. Cine se conduca trebile comunali. 2. Cătu de mare se fia numerulu reprezentiloru si membriloru suplitori. 3. Cui se competa dreptulu reprezentativu, dupa lege. 4. Din cari membri se se compuna antisti'a comunala. 5. Comunelor nu s'ar poté impune detorinți'a, ca se-si aléga pre antisti'ei din mediloculu acelor'a cari au calificatiunile ce le pretinde legea de la judecatori de pace. 7. Pre cătu timpu se se face alegerea. 8. Cum se se nplinesca posturile devenite in vacantia. 9. Depunu antisti' juramentu séu facu numai a promisiune. 10. Antisti' se capete léfa, si cine se li-o staverésca. 11. In cari casuri se poté pronuncia destituirea si suspenderea din postu.

III. Sfer'a de activitate a comunei.

1. A sup'r'a caroru obiecte se estinde sfer'a de activitate a comunei in privinti'a administratiunei sale proprie. 2. Ce sfera de activitate compete comunelor in generale la guvernarea tierrei. 3. Din cari privintie s'ar poté investá atare comuna cu dreptu municipalu de sine. 4. Cine defige timpulu pentru sedintiele corpului reprezentativu. 5. Cum se se face invitarea la aceste sedintie. 6. Cine e presiedintole sedintiloru si care-i este oficiulu. 7. Candu are adunarea capicitatea d'a decide. 8. Cum se se voteze. 9. Cine trebuie eschisu de la consultare. 10. Se fia sedintiele publice, si in ce casu se nu fie publice. 11. Se se poté protocolu, si cum se se autentice. Se aiba antistele primariu senatu langa sine, si daca e se aiba, cari obiecte se pota antistele esecutá nedependinte, si cari in contielegere cu senatul.

IV. Econom'a casei. Ce regule se se statorésca cu referintia la sustinerea casei comunale, mai alesu cu referintia la: 1. Manipularea, fructificarea averii fondului comunu principale, si alocarea capitalului. 2. Compunerea si statorirea bugetului anualu. 3. Presentarea si examinarea socotéi-finale de pe anu. 4. Manipularea venitoru comunelor impreunate. 5. Chei'a si modulu aruncarii si incasarii contributiunei comunali. 6. Alte sarcine, aruncuri si prestatiuni comunali. 7. Imprumutarea de bani si vinderea de bunuri.

V. Inspecțiunea. 1. Cum si in ce direpțiune intreprende regimulu dreptulu de inspecțiune a sup'r'a comunelor. 2. E indetorata comun'a a substerne spre incuviintiare mai nalta unele otariri ale sale nainte de esecutare, si déca e indetorata, in cari casuri. 3. Care se fie cursulu instantiiloru. 4. Cari sunt casurile de nulitate. 5. Cari sunt drepturile comitatelor fatia de comune, candu ceste nu sunt capace de dreptulu de municipalitate, séu candu senatulu si-neglige agendele sale administrative, séu tocma nu le mplinesce. 6. Ce procedura disciplinara se se statorésca cu referintia la reprezentanti si antisti. 7. Candu se poté desfiintá corporatiunea reprezentativa.

Reportu dela Diet'a Ungariei.

Sedintia casei magnatiloru din 18 Noemvre, la 12 ore de médiadi.

Presiedinte: *Majláth Gy.*, notariu *Majthényi* si *Teleky*. Dintre ministri *Lonyay*.

Dupa autenticarea protocolului sedintiei trecute, c. *Cziráky J.* interpelédia pre ministrulu finantiloru pentru protragerea desdunariloru dieciuelei de vinu.

Min. *Lonyay* declina cestiunea asupra ministrului justitiei.

C. *Cziráky* propune apoi votulu comisiunei emise in caus'a recutarei, care votu dimpreuna cu proiectulu de lege se cetesce si se pune discusiunei.

C. *Apponyi Gy.* deschide discusiunea generale, desfasiurandu ce nesecura este situatiunea lumei, (intielege, a sistemiei si partitei domnitórie! Red.) si prin urmare ce mare trebuintia este de ostirea completa, si — astfelu recomanda proiectulu de lege pentru primire. — Se primesce de basé.

Discusiunea speciale se marginesce a face unele modificatiuni stilari. Cu atata legea este primita de cas'a boeriloru intréga, fora contradicere. (De aci se poté vedé pentru alu cui interesu mai vertosu are se deé tier'a 43.000 de recruti pre anulu 1870. Report.)

Se trece la altu obiectu: proiectulu de re-

solutiune alu ministrului de finantie pentru emiterea unei anchete in cestiunea crizei finantiarie.

Min. *Lonyay* recomanda primirea.

C. *Zichy Fr.*, c. *Apponyi Gy.*, *Szegheny*, Ant. si b. *Liptay B.* vorbescu la cestiune, cercetandu caus'a reului si — firesce gasind'o in aceea impregiurare, ca — de o data s'a intrudusu tóte libertatile (!) si prin acést'a multi speculanti s'au esaltatu si au inceputu a escede in speculatiuni; unii mai invinuescu si banc'a nationale din Viena etc. etc.

Min. *Lonyay* apera banc'a, spunendu ca acést'a totu de un'a a fostu plecata justelor cereri.

Dup' acést'a se face votare pentru membrii casei magnatiloru in ancheta, asemenea si pentru doi membri in comisiunea juridica, ce terminandu-se, sedintia la 2 ore se ridica.

Romania.

Pentru a pricepe intru cătu-va reportulu intre nuantiile partitei liberali din Romania libera, reproducemu din „*Democratia*“ urmatoriulu articlu forte caracteristicu:

Ploiesci 29/11 optovvre.

Romanulu de la 20 optovvre in revist'a sa din lantru dupa ce constata ca „*Traianu*“ a ridicatu unu drapelu nou sub numele seu si pe propri'a sa raspundere, citandu din cuvintele lui „*Traianu*“ urmatoriile:

„Se vede ca legea fatala de degenerare persecuta pro totu ce e betranu pe pamentulu Romanescu, pentru ca astfelu junimea se pota intielege cu o ora mai nainte, ca aspiratiunile viitorului nu incoltiescu in ómenii trecutului.“

Dupa ce Romanulu comentédia aceste cuvinte, ale disului diariu, adauge urmatoriile in privinti'a nostra.

„Am disu inse ca nu totu astfelu a fostu facutu si Democratia dela Ploiesci. Ea nu ne-a immormentatu, intr'unu modu chiar cum a facu'o Traianu; n'a ridicatu ca densulu stindardulu ei, cu totulu osebitu de celu pe care-lu represinta Romanulu, si din acestu puntu de vedere, gresita forte a fostu, dupa noi Democratia. Astadi constatamu cu mare placere ca si Democratia a intielege detori'a ce-i impunea chiar onóra, D. Candiano Popescu a redicatu, in sfarsitu stindariulu seu. Éca cum domni'a sa anuncia acést'a publicului:

„M'am otaritu deci, pentru ca mi se dá de catra publicu, cu dreptu cuventu intrég'a raspundere, se iau in mana si intrég'a directiune a diariului; intr' altfelu ar fi o injustitia a acusat pre unu omu de réa functionare a unei masine, candu nu i-se incredintadia lui conducerea masinei.“

„Constatandu acésta dechiarare leale, constatandu ca nu este neci unu amestecu intre drapelulu nostru si cel'a alu Democratiei dela Ploiesci, uramu din nou junelui luptatoru isbanda, in totu ce va fi bine pentru natiunea Romana.“

Am fostu totu de un'a pentr'unu limbagiu verde si lealu; si credemu ca prin faptele nostre am consacratu declararea ce o facemu astadi; am fostu inse totu de un'a sclavii logice si n'am voita neci odata a rupe lantiurile sale.“ De unadi ni-a mai observatu Romanulu ca Democratia a ridicatu unu drapelu nou, si Democratia i-a respunsu:

Nu e mai nou drapelulu Democratiei decâtu sistem'a de guvernare a acestui cabinetu; contra bátei bandeloru oficalu publicu ploescenu a opusu pacinic'a péna a cetatiénului; si astadi mai adaugemu: este adevératu noua-acést'a procederea inteliginteli publicu ploescenu, cáci de obicinuitu, brutalitatea si arbitrarulu guverneloru provóca furtun'a popóraloru, si poporulu Romanu in locu d'a raspunde furiei prin furia, elu a crediutu de cuvintia, consultaudu circumstantiele se opuna nesocotitei provocatiuni a guvernului o linisce matura si patriotica.

Nu este nou drapelulu Democratiei am respunsu atunci Romanului, si totu astfelu i raspundemu si astadi, dar ca Democratia apare in Ploiesci, ca sustiene ideile liberale, ca ideile liberali sunt ideile Ploesciloru, si prin acést'a chiar Democratia se crede a fi resunetulu acestei demne si progresiste cetáti, este adevératu; dar nu e nemicu aci ce se nu fia si logicu si naturalu.

Intielegemu totu cuprinsulu cuvintelor Romanului.

Nu credemu inse timpulu priinciosu astadi de a intretiené polemie cari nu potu aduce decâtu desbinare si slabitiune; noi ne inchinamu la marele templu a liberalismului, si lasamu pre fia-care se adóre pre Ddiu asié cum lu intielege; destulu e ca avemu profund'a convictiune cumca Democratia lupta ca si Romanulu, pentru libertate, pentru egalitate, pentru fraternitate.

Noi suntemu inea petrinsi de credinti'a, ca Romanulu nu este stindardulu Dlui C. A. Rosseti, precum Traianu nu este stindardulu Dlui Hajdeu, precum Democratia nu este stindardulu Dlui Candiano Popescu, ci aceste organe de publicitate sunt espresiunea marelui partidu liberalu, a carui opiniune trebuie se fia reprezentata in tóte gradatiunile sale, ca ele nu sunt espresiunea unei persóne ci a unoru necesitati imperiose si a unoru sentiminte nationali.

Romanulu si Traianu apera libertatea;

Democratia apera libertatea.

Romanulu si Traianu apera legalitatea;

Democratia apera legalitatea.

Romanulu si Traianu apera Constitutiunea;

Democratia apera Constitutiunea.

Romanulu si Traianu combate pre toti violatori Constitutiunei;

Democratia combate pre toti violatori Constitutiunei.

Unde este dar diferinti'a intr' aceste diare?

Diferinti'a e in stilu, in temperamentulu si in verst'a Redactoriloru loru, ér neci decum in principie.“

Glóse dulci — unui amicu amaritu.

Amiculu nostru — *vechiu, bunu, amatu, dlu V. Maniu* din Bucuresci, crede a avé motivu d'a se superá si amari pentru observatiunile nostre scurte si generali, ce feceramu mai de unadi (in nrulu 88) intru „*Varietati*“ pentru a ne scusa, ca nu suntemu in pussetiunea d'a reproduce precum ni se cerea, unu lungu si ageru articlu alu dsale din „*Traianu*“; pona si unele spresioni intrebuintate de noi, marturisimu, fora a le fi alesu din adinsu, lu necagescu, cum se vede.

Superarea si amaratiunea sa ni-o esprime amiculu nostru intr'o corespundintia cu unele reflesiuni, ce cere se i le publicamu, — macar „sub rubrica „*Varietatiloru*.“

Marturisimu, ca ne-a intristatu tóte presupuneri de vr'o intentiune — cátu mai pucinu rea, pentru persón'a sa, de pusilanimitate, frica, nepasare séu rea pricepere in causa, si — ca ne dóre, ca — dupa tonulu epilogului scrisórei sale, nu ni este iertatu, a-i denegá publicarea.

Multu am statu si ne-am cugetatu, ca — óre se adaugemu in data vr' unu respunsu din parte-ne? — séu se publicamu simplu? — Publicandu simplu, ni s'ar poté splicá de — nepasare, minimum; unu respunsu, in termini ori cátu de alesi si rezervati, trebuia se devina polemia si — dómne feresce!

Deci, pentru a scapá de ambele aceste posibili deductiuni, ne decisseramu, a face numai unele scurte glóse la unele puncturi, si acestea, cum se cuvine intre frati, in tonulu celu mai amabilu, de care dispunemu, numindule tocmai pentru acést'a „*duloi*“, si dorindu din inima, ca ele se faca si impresiune dulce.

Bucuresci, 30 opt. 1869.

Onorata Redactiune!

In nrulu 88 alu diariului „*Albina*“, ocupandu-ve de articolulu meu — „*Justiti'a si Umanitatea magiara in Transilvania*“, — publicatu in „*Traianu*“, mi faceti — onóre anumi lucrurile mele „*dibace*“ si articolulu in cestiune: „*inspaimentatoriu*“, in fine mi se observa, ca de vreme ce n'am ténutu comptu (socotéla) de imprejurarile dvóstre, nu-mi poteti satisface cererea de alu reproduce.

Vi multumescu pentru cuvintele alese cu cari a-ti crediutu a consolá pe unu vechiu amicu; vi sum recunoscatoriulu pentru curagiulu civicu d'a marturisí ca suntoti amiculu nefericutilu si impoliticultu autore alu „*inspaimentatoriu*“ autodatatu si repudiatu din sentimentu de loialitate. (Oh! De ce a dice, ce noi n' am disu si ce chiar candu am fi disu, nu ér consultu a ni imputá! — Red.)

Nu ve facu cea mai mica imputare pentru pucinu nemerita espresiune, de „*dibaciu*“; nu vi iéu in nume de reu cualificatiunea ecuvoca

de „*inspaimentatoriu*“; dar mi veti permite a ve rugá, se nu-mi atribuiti mie si peccatulu Redactiunei diariului „*Traianu*.“ („*Pecatu*“ este dóra — a vorbi astfelu, candu noi ni descoperiramu numai parerea de reu, scusandu-ne, ca — nu suntemu in stare a reproduce per extensum. „*Hanc veniam petimusque damusque vicissim*.“ — Red.)

Reu, mentionat'a Redactiune a ténutu apelu la Pres'a romana pentru reproductiunea unui articlu inspaimentatoriu, si bine au urmatu publicisti romani, a pestrá o reserva prudente intr'o cauza care poté fi impacata fora sgomotu prin ajutórie materiale!! — (Nu este caus'a insasi celu mai mare sgomotu? — Red.)

N'am ténutu socotéla de impregiurabile dvóstre?! — se poté; — eróre din partea mea!

Dar óre justiti'a asasina a ténutu socotéla de dreptatea aceloru victime? — (Credemu, ca — pentru ca contrarii nostri nu ténu contu de noi si interesele nostre, nu pota, urmá, ca — nici noi se unu ténemu. — Red.)

Trei ovrei vagabondi s'au espulsu in anulu trecutulu din Romania, si pres'a Europei a fostu alarmata; diplomati'a austro-magiara si-a sploatatu totu dictionariulu politicu si difamatoriulu spre a umili si insultá Romania in ochii Europei! (Aveti tóta dreptatea; inse chiar si acést'a dovedesce, pare-ni-se, ca — tiradele nu multu folosescu si — nu pururea umanitatea si moral'a sunt mobilulu diplomatiloru. — Red.)

Justiti'a Austro-magiara, justiti'a stapenitoriloru Dvóstre, ve amóre cu sutele si miile, si tpetulu nostru de indignatiune vi pare inspaimentatoriu?! — (Inspaimentatoriu da, chiar ca fapt'a baronului Apór; adevérata imitatiune, resunetu alu faptei. Nu cereti insa, ca se imitam — noi in cuvinte faptele crude ale dustimaniloru nostri. Red.)

„La force a fait les premiers esclaves, leurs lacheté les a perpetués.“ — diceá Rousseau, popóreloru gemende sub jugulu tiraniei! — (Istoria vechia si adevérata. — Red.)

Nu intielegu, la ce ve mai plangeti de tirani'a impilatoriloru ne'ncapati, daca tremurati de frica-le!!

„In volentem non fertur injuria“ pe romania s'ar poté dice, ca nu potu fi tirani, candu nu sunt popóre cari merita sclavie. Umilitórie este servitutea voluntari'a, si escesulu de loialitate cu precifulu libertatii este o voluntaria servitute! — (Sémána, ca cum — noi am fi devenitu sclavi, pre candu jugulu datédia de — Ddiu mai scie — câte sute de ani, si — chiar largi, generatiunea de astadi, am inceputu a-lu largi si scuturá. — Red.)

Dar se lasamu aceste rationamente; ele sunt bune numai pentru fanatici si intrepidii Boemi, Dalmatini si polonii Galicieni. (Totu insulu dupa poterile si medilócele sale. A fostu timpu, candu noi am mersu in nainte. Dacu amiculu nostru ar petrece trei septemane in cancelari'a redactiunei nostre, — credemu ca ni-ar admirá curagiulu, in locu se ni-lu nege. Noi n'avemu parol'a, d'a ne face imposibili si d'a lasá apoi poporulu — lupiloru. — Red.)

Romanulu este blandu, probu, politu si prudente!! — (Nu ne-am superá se fia chiar asié. — Red.)

Pecatulu meu este mare, cáci am ténutu se desceptu prin tpetulu meu, pe insusi poporulu magiaru, denuntiandu-i retacurile chermaciloru sei! Erá mai prudente so-lu lasamu a dá in gropi! Dar atunci se spunemu celu pucinu, ca timiditatea care s'a prefecutu, in natura nostra, nu ni permite a essi din rezerv'a servilismului, egalu periculosu pentru magiari ca si pentru Romani; pentru stepanu, ca si pentru sclavu. — (Se ierte amatulu nostru amicu: pre cátu conóscemu noi pre compatriotii magiari, prin tpete si argumente ca cele din articulu seu, se potéau infuriá, dar capacítá — pona e lumea nu. De altcum, noi ni tragemu pururea socot'a cu publiculu nostru, si — pasimu pururea numai cáti-va pasi naintea opiniunei publice, pentru ca se nu remanemu departe, séu chiar se retacimu unii de altii. Astfelu cuprindemu noi chiamarea si detorinți'a nostra diaristica. Red.)

Unu amicu alu nostru din Paris, ne asicurá, ca articolulu in cestiune a servitu la ceva: elu ni scrie urmatórele: „*Articolulu Dtale din Traianu, asup'r'a justitiei magiarc ni-a servitu forte multu spre a puté esplicá acestu faptu la mai multi francesi de distinctiune*.“

Acést'a spre sciinta DV! (Cine ar fi cutesatu a se'ndoi? Noi am asteptátu chiar atare efeptu acolo departe de noi. — Red.)

V-am intretinut pre multu si terminu prin a ve asecura, ca nu am maniera „dibaciei“ luata in sensulu nostru — si ca me voiu feri pe viitoru avepelinibsi. — (Seni iertati, a nu lud de totu seriosu aceste din urma cuvinte. „Dibaci“ noi am scrisu pentru unu publicu, carele pricepe „valorosu“; er' cumca numai intru istu intielesu am intrebuintiatu spreisivea, inusi amicul nostru nu pote se nu fia convinsu — dca nu va pune la indoiela — totu trecutu si tote cate scie despre noi. — Red.)

Speru ca miculu meu rospunsu va primi ospitalitate in colonele stimabilulu Dv. diaru, fie si sub rubrica varietatiloru. — — — Si dca nu veti pune la indoiela devotamentulu meu pentru caus'a nostra, apoi ve rogu se primiti a ve stringe man'a. V. Maniu.

PROTOCOLULU *)

Sedintiei ultime a XV. (straordinarie.)

tinute din partea Directoratulu asociatiunei nationale pentru cultur'a poporulu romanu, in Aradu, in 31 Augustu 1869.

De fatia au fostu:

Presedinte: Il. Sa: directorele primariu Antoniu Mocioni;

Membrii: Mirone Romanulu, vice-directore; dr. Alesandru Mocioni, ablegatu dietalu, Stefanu Adamu, advocatu din Temisior'a, Ioane Popoviciu Deseanulu, directoru-secundariu substitutu, Lazaru Jonescu fiscalu, Emanuilu Misiciu perceptoriu, Stefanu Siobanulu bibliotecariu, Ioane Goldisulu esactoru si Teodoru Serbu economu;

Notariu: Petru Petroviciu.

Nr. 128. Comembrulu Ioane Popoviciu Deseanulu, face reportu despre rezultatu incurgerii baniloru din loteria filantropica a asociatiunei, — in suma de 2886 fl. v. a.

Decisiune:

Reportulu acest'a se ie spre scire, si se va face amintire despre sum'a pana aci incursa in raportulu generalu alu Directiunei catra adunarea generala; era Diariulu de perceptiune despre banii incursi se restituie directorelu secundariu substitutu pentru continuarea incasarii baniloru.

129. Notariulu directiunei Petru Petroviciu presinta raportulu dlui Georgiu Ardeleanu fiscalu magistratulu in Temisior'a de datulu 26 Augustu a. c. prin care d'a strapune sum'a de 10 fl. v. a. a conto, din competinta ofertulu restante din anii trecuti, si recomanda de colectante pentru Temisior'a si comunele din pregiuru, pre dlu Georgiu Craciunescu, profesoare de limba si literatur'a romana la gimnasiulu de acolo.

Decisiune:

Se ie spre scintia; banii strapusi in suma de 10 fl. se predau perceptoratu, pe langa insarcinarea d'a se da cuetantia respectivulu solvitoriu; era pentru colectur'a din Temisior'a in sensulu propuneri mai susu espuse, — se denumesee recomandatulu membru alu asociatiunei Domnulu profesoru gimnasiulu Georgiu Craciunescu, insarcinandu-se notariulu directiunei a-i tramite estrasulu necesariu si autenticu despre toti membrii asociatiunei aflatori in Temisior'a si pregiuru, pe langa o instructiune referitoria la agendele colectantiloru, si tipariturile trebuintose spre scopulu ingagiarei de membri noi, si spre renoirea oferteloru deja ispirate.

Domnulu acum numitu colectante este poftitu a primi agendele colectorale, si prin zelulu si diligintia sa cunoscuta si manifestata in afacerile culturai nationale, se binevoesca a colucra catu pentru incasarea restantiloru, asi si intru adunarea de oferte, respective de membri noi; despre rezultatu avendu a face reportu Directiunei la timpulu seu.

Despre ce dsa v'a fi a se incunoscintia prin estrasu protocolariu.

130. Domnulu protopresviteru gr. or. Atanasiu Ioanoviciu din Fagetu, catra sumele incassate si administrate pentru sortiuri, mai stra-

pune inca prin scrisoarea de datulu 14 Augustu a. c. sum'a oblateloru binefacatorie cu 40 fl. si 34 cr. v. a. care suma dupa specificatiunea alaturata sub a incursa ca solvire pe d'asupra pe scopulu loteriei, din partea mai multoru individi numiti in lista atinsa.

De o data domnulu protopopu si membru alu asociatiunei strapune competinta ofertulu nou pe anulu 1869/70 de 2 fl. v. a. observandu: ca ofertulu restandu din anii trecuti in suma de 6 fl. v. a. au solvitu Domnulu colectante Stefanu Antonescu, jude primariu din Fagetu.

Decisiune:

Declarandu-se multiamita domnulu protopopu mai susu numitu, pentru zelosulu succursu ce l'a datu intru promovarea scopuriloru salutarie ale asociatiunei nostre, numele daritoriloru din specificatiunea suprasolvitorulu de sub se va publica in foile nationale; era dlu protopopu Atanasiu Ioanoviciu dupa procedur'a usuata, se declara de membru realesu alu asociatiunei, pe anii 1869/70 1870/71 si 1871/72 fiindu a se imatricula in catalogulu membriloru ordinari si a i se estrada diplom'a indatenata.

Banii administrati in sum'a totala de 61 fl. 84 cr. v. a. se strapunu la Perceptoratu, avendu acest'a a tramite cuita despre ofertulu solvitu de 2 fl. dlui protopopu alu Fagetulu.

131. Colectantele din Fagetu, dlu jude primariu Stefanu Antonescu, cu reportulu seu de datulu 19. Augustu a. c. in urmare recerarii directiunali din 14 Juniu 1868 Nr. 68 strapune protocolulu de licuidare despre sumele oferteloru restante ale membriloru asociatiunei din anii trecuti din cerculu Muresiului si alu Fagetulu, — pe langa sum'a totale incassata dela respectivii restantieri, — in 62 fl. 70 cr. v. a.

Mai departe domnulu colectante Antonescu, substerne dela mai multi individi, parte membri noi in Asociatiune, parte cari ca membri mai de nainte si-au renoitu ofertele lor, cu totulu 47 declaratiuni facute cu tota acuratetia si induse in consemnarea alaturata la acestu protocolu sub 2., pe cari individi dlu colectante i propune se fia declarati de membri ai asociatiunei pe anii 1869/70 1870/71 si 1871/72 era in catu privesce persoana dsale, se deoblega „pe viétia“ a fi membru fundatoriu si roga a fi declarat ca atare pe bas'a documentulu produsu despre sum'a capitalulu ofertu de 40 fl. v. a. odata pentru totu deun'a.

Decisiune:

Reportulu dlui colectante luandu-se la cunoscintia, se da comisiunei emise pentru censurarea licidatiuniloru intrate dela colectanti, si sum'a incasata dela respectivii membri restantieri cu 62 fl. 70 cr. v. a. se predă perceptoratu cu insarcinarea de a tramite cuetantiele pe partea solvitoriloru — dlui colectante pentru a le inmanu.

Membri nou-intrati in asociatiune pe anii 1869/70, 1870/71 si 1871/72 sunt anume:

1. dlu Baltazaru Munteanu jurasoru comitatensu in Birchisiu, cu ofertu de 2 fl., — 2. dlu Juliu Milosiu, jurasoru cercualu in Fagetu, cu ofertu anualu de 2 fl., — 3. dlu Dimitrie Jucu, notariu comunale in Zabaltiu, cu ofertu anualu de 3 fl., — 4. dlu Vasile Crisanu, notariu comunale in Brenesci, cu ofertu anualu de 2 fl., — 5. dlu Stefanu Panajotu, notariu comunale in Bozsur, cu ofertu anualu de 2 fl., — 6. dlu Georgiu Popoviciu, preotu gr. or. in Birna, cu ofertu anualu de 2 fl., — 7. dlu Georgiu Gerga, docinte gr. or. in Birna, cu ofertu anualu de 2 fl., — 8. Ioanu Janculescu, preotu gr. or. in Juresci, cu ofertu anualu de 2 fl., — 8. dlu Nicolae Burca, docinte gr. or. in Juresci, cu ofertu anualu de 2 fl., — 10. dlu Vasile Janculescu, economu in Juresci, cu ofertu anualu de 2 fl., — 11. dlu Nicolae Popoviciu, preotu gr. or. in Poganesi, cu ofertu anualu de 2 fl., — 12. dlu Samson Tomescu, docinte gr. or. in Poganesi, cu ofertu anualu de 2 fl., — 13. dlu Ioanu Constantinoviciu, docinte gr. or. in Bozsur, cu ofertu anualu de 2 fl., — 14. dlu Atanasie Glava, economu in Bozsur, cu ofertu anualu de 2 fl., — 15. dlu Melentie Muresianu, jude comunale in Bozsur, cu ofertu anualu de 2 fl., — 16. dlu Dionisiu Opronescu, economu in Bozsur, cu ofertu anualu de 2 fl., — 17. dlu Pavelu Fiscea, docinte in comun'a Bucovetiu, cu ofertu anualu de 2 fl., — 18. dlu Zacheiu Petroviciu, preotu in comun'a Seceni, cu ofertu anualu de 2 fl., — 19. dlu Iosifu Olariu, preotu in comun'a Sara-

zari, cu ofertu anualu de 2 fl., — 20. dlu Vasile Darabantiu, docinte in comun'a Sarazani, cu ofertu anualu de 2 fl., — 21. dlu Adamu Cadariu, docinte in comun'a Surducu, cu ofertu anualu de 2 fl., — 22. dlu Ioanu Daminescu, preotu in comun'a Gladna-Rom., cu ofertu anualu de 2 fl., — 23. dlu Ioanu Tiona, docinte in comun'a Gladna-Rom., cu ofertu anualu de 2 fl., — 24. dlu Iacobu Bumba, docinte in comun'a Zoldu, cu ofertu anualu de 2 fl., — 25. dlu Ignatu Jivan, docinte in comun'a Povergma, cu ofertu anualu de 2 fl., — 26. dlu Nicolae Popoviciu, docinte in comun'a Branesci, cu ofertu anualu de 2 fl., — 27. dlu Constantin Mureanu, docentu in comun'a Brazova, cu ofertu anualu de 2 fl., — 28. dlu Ioanu Iovanescu, docinte in comun'a Lunca, cu ofertu anualu de 2 fl., — 29. dlu Petru Raduloviciu, docinte in comun'a Batesci, cu ofertu anualu de 2 fl., — 30. dlu Atanasiu Popoviciu, docinte in comun'a Jupunesi, cu ofertu anualu de 2 fl., — 31. dlu Patrichie Lugosianu, docinte in comun'a Batinesci, cu ofertu anualu de 2 fl., — 32. dlu Ioanu Toma, docinte in comun'a Seceni, cu ofertu anualu de 2 fl., — 33. dlu Toma Galetariu, economu in Cella, cu ofertu anualu de 2 fl. — Membrii cari si-au renoitu ofertele: 34. Dlu jude primariu Stefanu Antonescu, din Fagetu, cu ofertu de 40 fl. pe viétia, ca membru fundatoriu; 35. dlu Georgiu Stefani, notariu comunale in Bulciu, cu ofertu de 2 fl., — 36. dlu Demetriu Marcu, preotu gr. or. in Birchisiu, cu ofertu anuale de 2 fl., — 37. dlu Ambrosie Jurma, preotu gr. or. in Batta, cu ofertu anuale de 2 fl.; — 38. Porfiriu Gonteanu, preotu gr. or. in Batta, cu ofertu anuale de 2 fl., — 39. dlu Iosifu Petroviciu, preotu gr. or. in Cella, cu oferta anuale de 2 fl., — 40. dlu Laurentiu Barzu, preotu gr. or. in Bacamezeu, cu ofertu anuale de 2 fl., — 41. dlu Vasile Mizulescu, preotu gr. or. in Veresmortu, cu ofertu anuale de 2 fl., — 42. dlu Ioanu Mihailoviciu, docinte gr. or. in Birchisiu, cu ofertu anuale de 2 fl., — 43. dlu Stefanu Cavabasiu, docinte gr. or. in Cella, cu ofertu anuale de 2 fl., — 44. dlu Ioanichiu Nestoru, docinte gr. or. in Batta, cu ofertu anuale de 2 fl., — 45. dlu Filipu Dumitru, docinte gr. or. in Bacamezeu, cu ofertu anuale de 2 fl., — 46. dlu Masimu Ballanu, docinte gr. or. in Veresmortu, cu ofertu anuale de 2 fl., — 47. dlu Iacobu Crisanu, docinte gr. or. in Furdia, cu ofertu anuale de 2 fl., cari toti, conformu statuteloru asociatiunei prin indatenat'a votisare secreta, se declara de membri alesi respective realesi ai asociatiunei; insarcinandu-se notariatulu, a-i inmatricula in catalogulu membriloru, si alu evidentiei, apoi a estrada pentru fiesce carele diplomele indatenate, pe care a le tramite dlui colectante spre inmanuare.

De odata se voteza dlui colectante, jude primariu de cercu, Stefanu Antonescu, din Fagetu, „multiamita protocolaria“ pentru zelos'a activitate desvoltata fatia cu scopurile maréie si nobile ale asociatiunei nostre, si peste totu pentru cea mai punctuala efeptuire a agendeloru ce le-a avutu din partea acestei Directiuni, ca colectante si comembru, dovedindu prin fapta ca-i jace la anima promovarea culturai nationale a poporulu romanu!

132. Colectantele din Oravitia, dlu advocatu Dr. Demetriu Hatieganu sub datulu de 28 Augustu a. c. repor teza despre starea restantiloru de oferte ale unoru membri aflatori, in aceiasi colectura, — dela cari incasandu o suma de 14 fl. o administra si deodata strapune si o suma de 50 fl. v. a. ca ofertu ce-lu da din partea sa pentru fondulu asociatiunei, rogandu a fi primitu de membru pe viétia.

Decisiune:

Reportulu din cestiune se da comisiunei censuratorie, si banii incursi in suma de 64 fl. v. a. s'au primitu prin perceptoriulu Asociatiunei; totu o data se insarcineza perceptorulu, a da cuitela pe sem'a membriloru solvitori, si a le tramite dlui colectante.

Sum'a de 50 fl. oferita ca capitalu, este a se transpune la fondulu nedisponibilu, — era dlu advocatu Dr. Demetriu Hatieganu din Oravitia pe bas'a statuteloru se declara de membrulu alesu „pe viétia“, fiindu a i se estrada diplom'a „gratis“, conformu dispusitiuniloru adunarii generalu. —

133. Colectantele Todvaradiiei, dlu protopopu Iosifu Belesiu, strapune supletorie dela 17 membri declaratiuni, si o suma antecipata dela densii de 22 fl. v. a. propunendu-i ca se

fia alesi prin Directiune de membri ai Asociatiunei pe anii 1869/70, 1870/71 si 1871/72 si anume de membrii noi.

1. pre Dlu Zenoviu Neiculescu, preotu in Ilteu cu ofertu de 2 fl., — 2. pre Dlu Vasile Givulescu, docinte in Ilteu cu ofertu de 2 fl., — 3. pre Dlu Panteleimonu Teodovicu, preotu in Soversinu cu ofertu de 2 fl., — 4. pre Dlu Senesie Coiuba, administr. paroch. in Selisce cu ofertu de 2 fl., — 5. pre Dlu Constantin Valunganu, docinte in Seliste cu ofertu de 2 fl., — 6. pre Dlu Alesiu Popoviciu, economu in Selisce cu ofertu de 2 fl., — 7. pre Dlu Petru Soreanu, docinte in Corbesci cu ofertu de 2 fl., — 8. pre Dlu Vichentie Popescu, preotu in Sorosag cu ofertu de 2 fl., — 9. pre Dlu Georgiu Danu, notariu comunale in Totvaradia cu ofertu de 2 fl., — 10. pre Dlu Iosifu Cionca, docinte in Grosi cu ofertu de 2 fl., — 11. pre Dlu Adamu Deheleanu, preotu in Batutia cu ofertu de 2 fl., — 12. pre Dlu Nicolae Avramu, docinte in Slatina cu ofertu de 2 fl., — 13. pre Dlu Andreiu Chinezulu, docinte in Dumbravtia cu ofertu de 2 fl., — 14. pre Dlu Ionu Berariu, docinte in Monoscia cu ofertu de 2 fl., — 15. pre Dlu Vasile Matesiu, docinte in Capuntia cu ofertu de 2 fl.

Membrii cari si-au renoitu ofertele sunt:

16. Dlu protopopu, Iosifu Belesiu, din Todvaradia cu ofertu de 2 fl., — 17. dlu parocu, Zenovie, Dimitiescu din Dumbravtia cu ofertu de 2 fl.

Decisiune:

Toti acesti dnii de mai susu prin votisare secreta se declara de membri alesi ai asociatiunei pe restimpulu celoru trei ani, insarcinandu-se Notariatulu a-i inmatricula in protocolulu evidentialu, si estradendu diplomele indatenate pentru fiesce carele, aceste a le tramite dlui colectante, protopopu Iosifu Belesiu spre inmanuare.

Cu privire la concursulu zelosu, si promtitudine ce au desvoltatu pre-onoratu domnu protopopu Iosifu Belesiu in calitatea sa de colectante alu asociatiunei i se votezia „multiamita protocolaria“ despre care va fi a se inscintia prin estrasu protocolariu.

Era despre banii administrati la perceptoratu asociatiunei in suma de 22 fl. v. a. sunt a se estrada cuitela pe partea solvitoriloru. 134. Colectantele din Otlaca dlu notariu comunale Petru Suciulu strapune protocolulu de licuidare despre ofertele restante ale membriloru asociatiunei din anii trecuti, pe langa sum'a incassata de la densii cu 18 fl. v. a.

Decisiune:

Sum'a incassata si administrata deja perceptoratu Asociatiunei, — este a se computa in pretensiunile restante, si pe partea solvitoriloru a se estrada cuitela, tramintindu-se acelea dlui colectante spre inmanuare.

135. Fiscalulu asociatiunei, dlui Lazaru Ionescu roga asemnarea unei sume de 15 fl. 63 cr. v. a. din lasamentulu Cresticeanu, carea se recere spre acoperirea speseloru timbrale la estabularile de pe avere lasamentala.

Decisiune:

Spesele timbrale recerute spre acestu scopu asemnandu-se, fiscalulu ca curatore alu massei, este autorisatu a o eroga din sum'a lasamentulu activu, si a face computu la timpulu seu.

136. Comisiunea emisa pentru censurarea elaborateloru intrate de la colectantii asociatiunei sub Nr. 5. 32, si 66, asterne reportulu seu ulterioru despre stadiulu licidatorulu finali, efeptuite din partea respectiviloru colectanti, in meritulu pretensiuniloru asociatiunei catra membri restantieri, — din care reportu se vede, ca respectia comisiune cu tota acuratetia au censuratu protocoalele licidatoria ale colectantiloru concerninti, si au constatatu ca sum'a oferteloru restante de 225 fl. 50 cr. v. a. din motive considerabile — este neincassabile.

Decisiune:

Reportulu comisiunei se ie spre scintia, si sum'a de 225 fl. 50 cr. v. a. constatandu-se de neincassabila, pe bas'a autorisarii de la adunarea generala sub Nr. 11. din anulu 1867, se va descrie, si despre acest'a se va face mentiune deosebita in reportulu generalu alu directiunei.

Esactorulu asociatiunei este insarcinatu a nota la fiesce care membru restantieru — sum'a ce s'a descriu, si facendu reasumare ratiucunale, a reportu despre efeptuire.

137. Notariulu Directiunei, Petru Petro-

*) Notariulu Directiunei cere indulgentia si scu'sa onoratulu Publicu si mai anume a onorabiloru dni membri ai Asociatiunei, pentru publicarea atatu de indatiata a acestui ultimulu Protocolu din anulu ispiratu alu activitatei Directiunei; caus'a este, ca Notariatu a fostu pre multu ocupatu cu afaceri ne-amenabile in obiectulu loteriei filantropice a Asociatiunei.

viciu ascerne specificatiunea despre spesele postale si scripturistice, erogate la espeditiunea sortiturilor, in suma de 92 fl. 85 cr. v. a. pe langa aceea rogare: ca pentru spesele ce se vor mai recere la espeditiunea necesaria si supletorie se i se asmeze inca o suma disponibila, despre care va face socota specificata.

Decisiune.

Specificatiunea espusa, revedita prin esactoratu si prevediuta cu tote documintele erogatiunilor, in suma totala de 92 fl. 85 cr. v. a. se apröba, si asemna la perceptoratu asociatiunei; era catu pentru spesele speditiunei supletorii, — se mai asemna o suma de 30 fl. v. a. care perceptoratu are a o anticipa notariului, — avendu acestä la timpul sau a asterne Directiunei socota specificata si documentata despre erogatiunilo speditiunali.

138. Comembrulu Directiunei, substituitulu direttore secundariu Ioane Popoviciu *Desseanu* face cunoscutu: ca servitiulu de argintu pentru mesa, ce s'a procuratu din partea comisiunei respective pe partea cascigului principalu alu sortituri, nu corespunde, in privintiä valörei de 500 fl. respective se vede a fi doo calitate cu multu mai etina.

Decisiune:

Argintulu, respective servitiulu de mesa, ce s'a procuratu, necorespondindu valörei recerute, se se provöca respectivulu negutiatoriu prin presedintele comisiunei, ca se procure in loculu acestuia unu „altu servitiu de argintu“ de calitate corespundiatöria valörei destinate in suma de 500 fl. pentru a carei acuratetia remane responsabilu procuratorulu.

139. Substituitulu directoru secundariu Ioane Popoviciu *Desseanu* face reportu verbalu, despre improvisarea „Bazarului“ in espusetiunea sortituri filantropice, la care domniööröle: Julia Ratiu, Maria Romanu, Maria Rosiu, Olga Frusia, Versavia Popescu, Lucretia Costa, Emilia Iorgoviciu si Elena Bocsianu au avutu bunavointia a luä parte prin concursulu lor.

Decisiune:

Se ie la placuta sciintia, si domniööröloru mai susnumite se declara „multimäta protocolara“ pentru zelöulu concursu ce n'au pregetat a-lu da intru folosulu acestei intreprinderi filantropice nationale.

140. Fiscalulu asociatiunei, Lazaru Ionescu asterne raportulu seu parteculariu despre activitatea desvoltata in afacerile asociatiunei.

Decisiune:

Se ie spre sciintia si se vä referä la adunarea generala.

141. Perceptorulu asociatiunei, Emanuilu Missiciu asterne reportulu parteculariu prevediutu cu ratiuciniulu despre perceptiunile si erogatiunile din anulu acesta, si despre starea casei asociatiunei pana in di'a de astadi.

Decisiune:

Asiderea se ie spre scire si se va substerne in adunarea generala.

142. Esactorulu asociatiunei Ioane Goldisiu asterne reportulu parteculariu, despre revisiunea tuturoru protocolöloru de manipulatune, si despre statulu membriloru asociatiunei din anulu acestä.

Decisiune:

Se ie spre sciintia si se va substerne adunarii generalu.

143. Bibliotecariulu asociatiunei Stefanu Siobanu asterne reportu despre starea bibliotecii si sporirea ei in anulu acestä.

Decisiune:

Se va ascerne adunarii generalu.

144. Economulu asociatiunei Teodoru Serbu face reportu, despre fundulu instructu, si sporiulu din anulu acestä.

Decisiune:

Se va asterne adunarii generalu.

145. Notariulu directiunei Petru Petroviciu asterne reportu despre starea archivalu si cancelariei directiunei si despre espeditiunile efaptuito in anulu acestä.

Decisiune:

Se ie spre sciintia si se vä referä adunarii generalu.

146. Se presinta hartiä data din Orädea

Sare a Ilale domnului Ioane Siobanu capitänu supramu in pensiune si vice-presedinte I. alu Asociatiunei, prin care facendu cunoscutu directiunei, ca este impöccatu a luä parte la adunarea generala, abdice de chiamarea cu care a fostu onoratu ca vicepresedinte alu asociatiunei.

Decisiune:

Hartiä domnului vicepresedinte primu se ie la cunosciintia, si se va produce in adunarea generala de mane.

147. Dlu Mihale Besanu asesoru la tribunalulu comitatensu din Carasiu, face cunoscutu directiunei: ca nu pöte luä parte la adunarea generala, si abdice de chiamarea ce o au a vutu ca notariu alu adunarii generalu.

Decisiune:

Abdicerea acestä se ie la cunosciintia, si se vä face mentiune in raportulu generalu alu directiunei.

148. Substituitulu direttore secundariu Ioane Popoviciu *Desseanu* face amentire despre necesitatea, de a se incunosciintia auctoritatea politica locala despre esecutarea sortituri asociatiunei.

Decisiune:

Comisiunea insarcinata cu arangiarea sortituri sub Nr. 73, este pofita a incunosciintia capitanatulu cetatienesu din locu despre esecutarea sortituri pe terminulu defiptu, adica la 1. septembrie nou, a. o. la ocaziunea petrecerei de dantiu.

149. Notariulu directiunei Petru Petroviciu presinta döue suplice intrate pentru stipendii anume: a lui Alexandru Rimbasiu, studente la politecnica, si alui Ioane Martinescu, absolutu de classa IV. gimnasiale.

Decisiune:

Suplicele aceste vor fi de a se strapune vöitörei Directiunii spre pertractare ulterioäria, intr' unu registru compus despre tote suplicele intrate.

150. Se cetesce reportulu generalu alu Directiunei despre activitatea ei din anulu acestä.

Decisiune:

Reportulu generalu — in töta estensiunea se apröba, si subscriindu-se döpresedintele direttore primariu si de notariulu directiunei, se va presentä adunarii generalu.

151. Fiindu timpul inaintatu, — pentru autenticarea protonolului acestei ultime sedintie, se defige terminu pe mane demanetis la 8. öore, avendu toti membrii presinti a se nfacisä in cancelaria directiunei.

Protocolulu acestä s'a cetitu si autenticatu in presintiä membriloru Directiunei: Ioanu Popoviciu *Desseanu*, Mirone Romanulu, Dr. Alexandru Mocioni, Stefanu Adamu, Lazaru Ionescu, Emanuilu Missiciu, Ioane Rosiu, Ioane Goldisiu, si Stefanu Siobanu.

Aradu, in 1. Septembrie nou, 1869.

Directiunea asociatiunei nationale pentru cultura popöörulu romanu.

Presedinte:

Antoniu Mocioni, m. p.

directore primariu.

Pötru Petroviciu, m. p.
notariulu directiunei.

ad. Nr. 130.
Seria XV.

INSEMÑAREA

Contributoriloru in daru la löteru a Asociatiunei nationale din Aradu pentru cultura popöörulu romanu:

1. Atanasiu Ioanoviciu, protopöpu din Fagetu 2 fl. — 2. Jacobu Crisianu, invetiatoriu din Furdia 2 fl. — 3. Simeonu Lugosianu, paröcu din Furdia 1 fl. — 4. Pavelu Damsia, paröcu 1 fl. — 5. Dionisiu Grozescu, paröcu 1 fl. — 6. Georgiu Popoviciu, paröcu 1 fl. — 7. Ioane Barboncu, docinte 1 fl. — 8. Vichentie Seavru, jude comunalu 1 fl. — 9. Triföuu Ciövecu, docinte 1 fl. — 10. Georgiu Emanuölu, paröcu, si vicariu 1 fl. — 11. Georgiu Popoviciu, docinte 1 fl. — 12. Zächeiu Petroviciu, paröcu 1 fl. 62 cr. — 13. Ioane Tom'a, docinte 1 fl. — 14. Vasiliu Darabantiu, docinte 1 fl. — 15. Dumitrie Balontianu, paröcu in Branesü 1 fl. — 16. Nicolau Popoviciu, docinte in Branesü 1 fl. — 17. Atanasie Emanuölu, paröcu

- in Birchisiu 1 fl. — 18. Partenie Andrescu, docinte in Birchisiu 1 fl. — 19. Adamu Angölu, docinte in Costöva 1 fl. — 20. Vasiliu Mateiu, preötu in Sintesü 1 fl. — 21. Atanasiu Filöru, docinte in Sintesü 1 fl. — 22. Adamu Juscu, docinte in Nemesesü 1 fl. — 23. Ioanu Sudrescu, docinte in Costeiu 1 fl. — 24. Ioanu Blasiu, docinte in Homöidia 1 fl. — 25. Eremia Popoviciu, paröcu in Romanesü 1 fl. — 26. Demetriu Milösiu, docinte in Romanesü 1 fl. — 27. Nicolau Barbonu, paröcu in Tomesti 1 fl. — 28. Ioane Iovanescu, docinte in Luncani 1 fl. — 29. Ioanu Velövanu, paröcu 50 cr. — 30. Constantinu Muresanu, docinte in Brazova 50 cr. — 31. Nicolau Barbulescu, paröcu 50 cr. — 32. Ioanu Constantinu, docinte 50 cr. — 33. Dionisiu Opranescu, tutoru 20 cr. — 34. Nicolau Jenasescu, jude comunalu 40 cr. — 35. Vasilie Petruscu, jude comunalu 40 cr. — 36. Petru Banu, preötu 50 cr. — 37. Constantinu Robulescu, docinte 50 cr. — 38. Nicolau Popoviciu, preötu 57 cr. — 39. Simeonu Tomescu, docinte 50 cr. — 40. Georgiu Popoviciu, preötu 50 cr. — 41. Ioanu Stanciu, preötu 50 cr. — 42. Patriciu Lugosianu, docinte 50 cr. — 43. Adamu Cadariu, docinte 50 cr. — 44. Simeonu Popescu, preötu 50 cr. — 45. Pavölu Fiscea, docinte 50 cr. — 46. Meltie Lupulescu, preötu 50 cr. — 47. Atanasie Radövanu, docinte 50 cr. — 48. Georgiu Geamenu, docinte 50 cr. — 49. Ioane Tiora, docinte 50 cr. — 50. Georgiu Popoviciu, docinte 50 cr. — 51. Atanasiu Popoviciu, docinte 50 cr. — Cozma Bögöanu, docinte 50 cr. — Suma: 42 fl. 34 cr.

Aradu, 31 Augustu 1869.

Datu prin

Pötru Petroviciu
notariulu.

Varietati.

(†) *Renan despre principiulu de nationalitate.* In „Journal-Asiatique“ fasciöru a prima *Ernestu Renan* face la principiulu de nationalitate urmätöriele observari: „Precum nu me potu impacä cu inmultirea preste mesura de opuri sciintifice plagiate, totu asiä nu dörescu ca se se inmultiesca peste mesura numerulu acöloru limbe in cari se pertractödia obiepte sciintifice. Fora a döri se returnänu la acelu perödu de auru, candu era limba latina uric'a limba in carea se potänu discute obiepte sciintifice, totusi nu mi potu supprime dorintiä, ca acestu privilegiu exclusivu se se dee barem limbei francesci, italiensesci, englesesci si nemtiesci. Nu pöte se se intöbuintiedie ambitiunea nationala mai reu, decätu candu acestä indömma pe Hollandi, Dani, Norvegi, Svedi, Unguri, Russi ma si pe Turci, a scire despre lucruri filologice, si anticitarie in limbele lor. Candu o vorb'a de istoria nationala, atunci are intielesu intöbuintiedie limbei nationala, dösi sum de parero ca Cehii, Ungurii si Romanii mai mare servitie ar face gloriei patriei lor, döca si-ar descrie trecutul loru nationalu intr'o limba nöa mai cunoscuta; Incheia apoi in urmätöriulu modu: „Nationalitatile sunt bune si frumoöe, politic'a are se tiena socöta de ele; inse se nu facomü din ele podece sciintiei filologice.“ — Pre catu scimu, avemu si noi unu mari invetiati de acestä si opiniune, dar — ei nu cutödia se esso pe facia, näntea publiculu nostru — afara döra de dlu dr. Titu Maiorescu pe carele — credemü, ca in cutesare nu-lu intrecu nici o suta de francesi si de — ultra-montani!

(†) *Desunire in Marmatia.* M. A. publica una petitiune a romaniloru gr. cat. din Marmatia statörita in adunarea bisericöscä din M. Sigetu in 19 opt., si indreptata metropolitulu Siaguna, in carea si-sprimu dorintiä a returnä in sinulu bisericii gr. or. Ca cauza se amintesce suprematia russificatoria(?) a episcöplulu lorü diecesanu precum si impresiunea rea ce a facutu a supra lorü intentiunea papoi a se declara de infalibilu prin conciliulu ecumenicu convocatu pe lun'a vöitöria.

(†) Dlu Jacobu Muresianu, Redactorulu Gazetei Tr. declara in föia sa nr. 83, facia de o corespondintiä din Brasiovu in nr. 86 alu Albinei, in carea se pretindea, ca dsa in compania cu ginerii decurondu reposatulu G. G. Ioanu ambla se face procesu pentru ca se nimi-

cesca dispösetiunea reposatulu in privintiä unü legatu de 20 mii fl. pentru scölele nostre, — ca — n'are nici celu mai micu amestecu in acea cauza, si provöca pe reportariu, „ca se demintiesca cele scörite din sinulu seu se dove-desca, cäci altfelu remane defaimatoru publicu.“

Colectele pentru Tofaleni

cäte vä mai sosira, din lipsca de spaciu, le ämandämi pre numerulu vöitorü.
Red.

AMICULU POPORULUI

A esitu de sub tipariu dilelele aceste Calindariulu „Amiculu popöörulu“ pe 1870 de V. Romanu, si contiene: Continuarea istoriei Ardeglulu, Continuarea invetiaturöloru agrönomice, Magia si magii (de Dr. Marienescu), Biserica si scöla romana din Lipova, cu ilustratiune, — Calindariulu preste totu si in deosebi la noi, (de Dr. Marienescu), — Turnu-rosiu, cu ilustratiune, — Daca fumamu tutunu, se-lu scimu si cultivä (de prof. Busitia), — ce-a patitu santeatea pe pämentu, — Gasce cretie, cu ilustratiune, — Populatiunea monärciiei austriace dupa nationalitati, — Döue documönte antice romäne, — Omenii grasi si slabi, — Poesii, varietati etc. cu mai multe alte ilustratiuni.

Pentru procurarea acestui calindariu doritorii vor bine-vöi a s'adresä: „Cätra Tipögrafiä S. Filtsch (W. Krafft) in Sibiu.“

Pretiuulu unü esemplariu 50 cr. v. a., tramisu francatu prin posta 56 cr.

La cumperari mai mari, pre langa respönderea banilorü indatä, se da urmätöriulu scadiemötu (räbatu):

100 esemplaria costa numai 35 fl., adica scadiemötu de 30%.

50 esemplarie costa numai 18 fl. 50 cr. adica scadiemötu de 25%.

25 esemplarie costa numai 10 fl. adica scadiemötu de 20%.

10 esemplaria costa, numai 4 fl. 50 cr. adica scadiemötu de 10%.

Cursurile la bursa de Viena

(Dupa inscintiunea telegrafica din 20. Noöembrie.)
Imprum. de statu convertatu cu 5% 60.50. Imprum. nationalu 69.75. Actiunile de creditu 242.25; — sortiurile din 1860: 95.25; sortiurile din 1864: 118.80; Obligatiunile desärcinarii de pämentu, cele ung. 79.50; banetice 78.50; transilv. 75.50 bucovin. 73.50 argintulu 122.60, galbenii 5.86; napoleoni 9.95.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de supplantu-invetiatoröscu, devenitu vacantu la scöla romana confesionala gr. or. din Petromanu, protopresbiteratulu Ciöcovöi, se publica concursu pana in 4 septemani de la prima publicare. Emölumintele suntu $\frac{2}{3}$ din totu venitululu lefei invetiatoröscu, carea e: 60 fl. v. a., 25 meti de grau, 100 lb. de lardu, 25 lb. de sare, 2 orgii de lemno, 6 orgii de paie, 3 jugere si 156° □ pämentu de sanganatu si cortelu liberu.

Aspirantii la acestu postu se-si tramita suplicele prevediute cu estrasulu de botezu, cu adeverintie despre sciintiele absolute, avendu in vedere §. 13, art. I. alu stat. org. si intru intielesulu art. de lege XXXVIII. din 1868 — despre portarea morala si politica, precum si despre servitiulu de pana acum'a — adresandu-le cätra „Simöduulu paröchialu“ dar prin Comitötuulu paröchialu, si — poua la terminulu aretatu.

Petromanu, in 30. oct. v. 1869.
(2—3) Comitötuulu paröchialu.

Dupa avutu a contielegere a mea cu dlu protopresbiteru alu tractulu Ciöcovöi, cu invöirea mea Simeonu Mattei, direct. l.